

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Feloldó szerkesztő:

ZRINYI KAROLY.

Főszerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapnyeltesítő:

STRAUSZ SÁNDOR.

Vállalkozók Magyarországon.

A külföldi figyelmére egyszerűen országunk felé fordult. Hirtelen váratlan, máról holnapra megismerték a magyart. Megismerték hogy az nem villogó gatyában járó vad kanász, mint a hogy eleddig a külföldi leírásokban szerepelt, hogy hiszen ez a tejjel-mézszel folyó Kanaán nem egy vadbércek szegélyezte vad vidék, hanem kulturált s művelt agrár állam, melynek gazdasági életét figyelemmel kísérni érdemes s amelynek gazdasági fejlődését előmozdítani csak haszonnal járhat.

S egyre-másra hallhatjuk, olvashatjuk, hogy idegen országok tőkésai meglátogatják országunkat, hogy itt pénzük hatalmával teremtsenek újat, jövedelmezőt, reánk, népünkre s országunkra nézve hasznos. Majd ezt, majd azt a területeket lépik el különféle élétrevaló tervekkel. Idegen tőkék özönlenek országunkba, hogy itt megteremtsék egy új gazdasági fellendülés alapját.

Az állami fürdőhelyeket, a főváros Margitszigetét idegenek sok sok millióra kibérel, hogy azt eurpai színvonalra emelve, megszerezzék azoknak azt a világhírt, melyet természetadta gazdagságánál s kiválóságánál fogva már régen megérdemelt.

E gyönyörű perspektíva szemlélésekor önkéntelenül szemünkbe ötlük, hogy vajjon nincs-e összefüggés e külföldi invázió s a magyar írók külföldi sikere között. Vajjon a mi írói kiválóságaink terhérditása a külföldön nem-e rugója mindeme változásoknak, melyek sikeresen megismertették hazánkat a külfölddel s figyelmüket reánk irányították. S míg a művészet zászlóját lobogtatva kezében törtettek előre, hogy utat nyissanak maguknak s egyben hazájuknak a megértés, az elismerés nehéz útján ezalatt sikerült nekik kivívni rövid idő alatt azt, amit a politika sok sok szervével évtizedeken keresztül nem bírt elérni.

Örömmel regisztráljuk e tényeket. Örömmel látjuk e változásokat, mert belőlük egy jobb jövődő hajnalhadását látjuk. Látjuk hazánkat az elismerés azon magaslatán, melyről ellenfelei időközön át igyekeztek letaszítani. Látjuk hazánkat a népek versenyében az elsősorban, ahová a képességei, tudása akaratára predesztinálják, de ahonnan mindenkörűt rosszakarat, irigység s érdek katasztrofálni igyekezett.

Tudjuk pedig nagyon jól, ha egyszer ez az áldásos folyamat megindult, ha egyszer a külföldi vállalkozók, tőkésék figyelmére reánk irányult s ők látni fogják, hogy ebből az országból ég sok kincsel, sok hasznót hozhat ki a vállalkozó, akkor nem árt már többet nekünk sem a rossz szomszédok árulokodása, sem a tudatlanok rosszakarata, sem az irgyek áskálódása.

Örömmel köszöntjük e kellemes változást, mellyel egy új korszak eljövetele igazkezik. Épen ideje már, hogy felvirradjon

végre a magyarnak. Eleget verte már őt a Teremtő.

S ha az előjelek nem csalnak s a külföldi tőke csakugyan megtalálja számadását országunkban, mint ahogyan meg kell találnia, akkor a mi aranykorszakunknak is végre el kell következnie, hogy megmutathassuk mindazoknak, akik még eddig nem ismertek, vagy hamis világításban láttak, mit tud a magyar, ha segítik munkájában!

Tavaszi munka a szőlőben s a szőlőmoly.

A legelső tavaszi munka a szőlőben a nyitás, vagy ahogy azt némely helyen mondják, a kitakarás. Ősszel szüret után a szőlőt betakarunk, most meg nyitjuk vagyis kitakarjuk.

Hogy a fedésnek mi volt a célja, azt talán mindenki tudja: meg kellett óvni a tőkét a téli fagy ellenében. Igaz ugyan, hogy egyik-másik gazda úgy véli, hogy ha nem fedi a szőlőt, akkor keltős munkát és költséget takarít meg, mert hiszen akkor nyitni sem kell. Csakhogy aki azt évről-évre ugy csinálja, az egy szép tavaszi napon, különösen kemény s nedves tél után, arra fog ébredni, hogy vége a szőlőnek, vagy a termésnek, mert elfagytak a tőkék vagy legalább termő rügyeik. Azonkívül még egy szomorú tapasztalatra is lehet szert az a gazda, aki a szőlőt nem fedi rendszeren; mert bekövetkezhetik az, hogy a szőlőmoly, a szőlőnek ez a rettenetes pusztítója, annyira elszaporodik, hogy szüretelni való sem marad azután.

A szőlőmoly ugyanis igen nagy ellensége a hazai szőlőknek. Ahol egyszer befészkelte magát, onnan bajos kiirtani, ha csak lépten-nyomon, napról-napra nem irtjuk ezt a szaporát, veszedelmes, apró ellenséget.

Ahol szőlőmoly mutatkozik, ott legyünk rajta, hogy azt minél eredményesebben pusztítsuk. Ha a szőlőmoly ellen sikeresen védekezni akarunk, akkor mindig részen kell lennünk. A téli bábok főleg a tőke repedéseiben, a lehámoló kéreg alatt, a költöző hánccs, rafia, szalma között, a csapokban és a karók repedéseiben tanyáznak. A bábok egy része már azáltal is pusztul, ha a tőkék jó magasan földdel be vannak takarva őszőlő késő tavaszig. De azonkívül kézzel is hozzá kell fognunk, hogy a bábokat kiirtsuk, még pedig úgy, hogy mindenképp a tőkék öreg kergét, a felig-meddig már magától is lehámoló pikkelyeket lehántjuk, leszuroljuk, vagy erős drótkéfével lekeféljük, s ami hulladék így leesik, azt összeszedjük és elégetjük, mert abban a hulladékban vannak szőlőmolybábok is. Ezt a munkát tavasszal végeztethetjük, épen nyitás és metszés alkalmával. Ugyszintén ami egyéb hulladék, költözőanyag, öreg venyige van a szőlőben, azt is összeszedjük s kihordjuk a szőlőtől s lehetőleg el is elégetjük. Ugyszintén a karók repedéseibe is beleszurkálunk tompa

késsel vagy pipaszurkálóhoz hasonló kemény dróddarabbal, mert ezzel a repedésekben meg-húzódtul bábokat összesenyomjuk s megöljük. Nemkülönbözik a szőlő szomszédágában lévő sövényekben, kerüésekben, repedező falakban, oszlopokban, gyümölcsfák kéreg basadékaiban is szeret téli (nyáti) ütni a szőlőmoly, főleg ott, ahol már nagyon elszaporodott. Azért rajta kell lenni, hogy itt is lekutassuk s megöljük a bábokat.

Mi sem természetesebb, hogy ezt a munkát április közepe tájáig, sőt még jobban március végéig be kell fejezni, mert különben a bábokból kikelnek a molyok, amelyek a fiatal, alig zsendülő fűrtökre sok-sok petét raknak s a petékből rövid idő múlva kifejlődnek a hernyók, amelyek már virágzások támadják meg a fűrtököt. Mészszórás még arra is ügyeljünk, hogy a csapokat ne az izek közepén, hanem inkább közvetlenül a csomók (bűtykök) fölött végjük el. Ugyanis ha a csap végén üres csomk marad, akkor jövőre vagy már nyárára is épen azokba húzódnak a bábok.

Megemlítem még, hogy a szőlőmoly olyan csapás, amellyel alig lehet sikeresen megküzdeni, ha csak a gazdák valamenyien össze nem állanak s váltelve nem indítják meg a harcot ellene. Azért minden szőlősgazda necsak saját szőlőjében védekezzék a szőlőmoly ellen, hanem a szomszédjait és a vidék többi szőlősgazdait is rá kell bírni arra, hogy a védekező munkákat rendszeresen és alaposan végrehajtás mindenütt. Amely vidéken őrbe tett kézzel nézik azt, hogy a szőlőmoly mennyire dezmálja a termést, ott nincs is öröm a szőlőben; de ahol összeállanak s mintegy tűzzel-vassal irtják ezt a szaporát általán, ott van is létszaja a munkának s a gazda joggal remélheti a legjobbat.

A jegyzők közgyűlése.

Zala vármegye jegyzői március 25-én gyűlést tartottak Zalaegerszegen, mely alkalommal anyagi helyzetük javításának kieszközlésére komoly határozatot hoztak. Kimondták ugyanis, hogy az országos mozgalomhoz csatlakozni, országos kongresszus összehívását szükségesnek találják s kötelezték magukat, hogy a vármegyei jegyzők közül 150-en a kongresszuson meg is jelennek.

A jogos állásfoglalás nagyon komoly és méltóságos volt, az eszmecsere, mely a tárgyalás folyamán megindult, nyugodt s színvonalon mozgó volt s így a hozott határozatnak annál nagyobb a súlya.

A határozati javaslat előadója, a jegyzők egyesületének főjegyzője, Harmat Nándor felgelvéri jegyző volt, aki a zárószó jogával élve a következő szavakkal ajánlotta a javaslatot elfogadására: »Itt a hazaszereteti templomban, a magyar közigazgatás komolyan válságos időben azt a kérelmet terjeszttem

a sorsnak intőzésére hivatottak elé, hogy segítsenek ki lehetetlen helyzetünkből. Méri ha ez a leltétel, elkecserepedésben, Irósziala fölé görnyedni derékát kiegyenesíti, és maga a hivatalos órára, munkájában ahogy igazodik s elsősorban a község ügyeit látja el, akkor a magyar állam kincses ládájában kevés arany-csillag a köztartozásokból. E föl, ennek következményeitől pedig hátrahátr, lennállam második évezredének pirkadó hajnalán a nemzet Génium! mentse meg!

A közgyűlés nagy lelkesedéssel, egyhangulag a következő határozatot hozta:

1. A községi kör- és segédjegyzők fizetésének a megélhetés mértékére való fel-emelése, nyugdíjügyének állami kezelésbe való átvétele után történő sürgős rendezése ügyében, az országos egyesületünk elnöksége által 1912. évi február 17-én a belügyminiszteriumhoz benyújtott felirat, valamint a segédjegyzői állásoknak az összes közigyelősegekben való rendezésére iránt több ízben előterjesztelt kérelem sürgős elintézésének, az illetékes fórumoknál a rendelkezésre álló megengedett eszközökkel való keresztülvitele érdekében a községi és közigyelők országos egyesületének vezetése alatt Magyarország összes községi, kör- és segédjegyzői tartanak országos nagygyűlést Budapesten, melynek összehívására iránt országos egyesületünk elnöksége jelen határozattal megkeresetik.

2. Az országos nagygyűlés sikerének biztosítása érdekében, Zalavármegye összes községi, kör- és segédjegyzőitől vegyen a közgyűlés a kongresszuson való megjelenésére, irásbeli — erkölcsileg kötelező — nyilatkozatot, ezeket összegyűjtve mutassa be országos egyesületének s azokat jelen határozattal a »Községi Közlönyben« ismertesse.

3. Hasonló határozathozatal céljából az ország összes vármegyei egyesületei megkeresendők.

Március 15-ike Perlakon.

A »Perlaki Polgári Egylet« nagy keretben ünnepelte meg a szabadság emlék-ünnepet. Meghívottak bocsátott ki a vidéki és helybeli testületek és hatóságokhoz.

Délután 1/4 4 kor az egylet tagjai a nemzeti trikolór alatt a tűzoltói zenekar játéka mellett indultak ki az egylet helyiségéből, felvonulván az áll. el. népiszkolához, ahol a tanuló-ifjúsággal s az ott várakozó ünneplő közönséggel megszaporodván, imponzáns menetben vonultak a »Szabadságtér«-en felállított Gasparics Márk emlékosztopához, ahol a drávavághyázi és ligetvári iskolák tanulói és tanes-tületei csatlakoztak hozzájuk.

Az ünnepi programja volt:

»Hymusz« énekelte az egylet dalárdája; Ün-nepi beszéd, tartotta: Vogrintits Nándor az egylet alelnöke, áll. el. isk. igazg. tanító; »Tavaszi elmúlt« énekelte az egylet dalárdája; »Talpra magyar« szavalt: Bálint Béla egyt. tag; »Honfák vigyáz-zatok!« énekelte a dalárda; »Hunyadi László« szavalt: Peckay József egyt. házagny; »Ötvásná-tok!« szavalt: Ságheváry Irén ill. o. tanuló; Rá-köcy induló« szavalt: Hozme Feri IV. o. tanuló; »Március 15.« szavalt: Pozavecz Magda VI. o. tanuló; »Szózat« énekelte az egyleti dalárda.

»Kossuth Lajos azt üzent« játszotta a tűz-oltói zenekar s énekelte a nagyközönség.

Felvonulás az állami iskoláig zeneszó mellett. A dalárda, melyet Vogrintits Nándor dirigált, ha-lásos és szakavatott énekeivel a nagyközönséget valóssággal meglepte, amiért is nagy tetszésben részesült.

A lelkes ünnepi beszéd hatása alatt minden arc kigyulladt s ki lehetett olvasni az ünneplők szeméből, hogy a beszéd felgyújtotta a honszerlelem szét. Szónoknak a beszéd után számosan gratu-láltak. Az ünnepi beszéd alatt kis lényűk meg-koszorúzták Gasparics Márk emlékosztopát. Bálint Bélát s Peckay Józsefet sikeres szavataikért a nagy közönség hatalmasan megénekte; a kis gyermekek verselése pedig örömmel töltötte el a szülőket is, akiknek szintén kijutott az éjlenzésből.

Este 8 órakor a »Polgári Egylet« helyiségé-ben 90 férfiak társasvacsora volt, melyen az in-telligencia is nagy számban vett részt. Az egylet elnöke, dr. Zakát Lajos, magasszárnyalású beszéd-ben méltatta a nap jelentőségét. Emelkeltett hangu beszédet mondottak még Kiss Gyula magántanár, Harmit Nándor ligetvári jegyző s lapszerkesz-tető Peckay József a »Pókayné« elszavalásáért is. Két óra ételkről és italokról Lukacsics Miksa vendéglős gondoskodott. Vacsora alatt a társaságot Bednyáca Károly zenekara mulajfatta válogatott dalműveivel. Vacsora után a fatárság ténora perült s kivilágos-kivirradig járta a a ropogós csárdást.

Lóosztályozás.

Lapunk múlt számában megemlékez-tünk, hogy a lóosztályozás a csáktornyai járás területére elrendeltett. A lóosztályo-zásra vonatkozólag a következő működési tervet az állított össze:

Május 20-án osztályozás Csáktornyán, ide vezetőndők Csáktornya, Szászko és Drá-vaszentmihály községek lovai.

Május 21-én Csáktornyán (Drávaszent-iván, Nyír völgy, Felsőpusztala, Zalaujvár, Felsővidfalva, Szentilona, Jánosfalva, Kis-mihályfalva, Gyümölcsfalva, Nyiresfalva, Vi-ziszentgyörgy).

Május 22-én osztályozás Drávavásár-helyen (Drávavásárhely, Miksavár, Drávama-gyárod, Drávánagyfalu, Drávacsány, Édeskút, Cseresnyés, Zrinnyfalva, Tófalva, Turzóvölgy, Mártonhalom, Károlyszeg, Delejes, Királylak, Felsődomború, Felsőmihályfalva, Farkashegy, Hétvezér, Zalabárdos, Drávaóhid).

Május 23-án Bottornyán, (Bottornya, Muraszilvagy, Alsóferencfalva).

Május 23-án Belicán (Belica, Muragár-dony).

Május 24-én Muraszentmártonban (Mu-raszentmárton, Muranyirád, Lapány, Majorlak, Héhház, Györgyike, Nemesbükösd, Ormos, Békásd, Szentmargitahégy, Erzsébetlak, Határ-örs, Magyaród, Ligetfalva, Rárafüred, Gábor-völgy, Végfalva, Sridóvár, Muckanizza Robá-dihégy, Szentorbánhegy, Bánfibegy, Vashegy).

Május 25-én osztályozás Muraszerda-helyen (Muraskis, Muraszentkereszt, Felső-kerályfalva, Bányavár, Zsedény, Muraszerda-hely, Muraréthát, Szelenchegy, Bocskaihegy és Kristóffalva).

Megjegyezzük, hogy a lóosztályozás Be-lica kivételével mindenkor 9 órakor kezdődik, Belicán azonban d. u. 2 órakor veszi kezdetét.

K Ü L Ö N F É L É K.

— A nagyhéth. A hozsannás, virágos va-sárnappal megkezdődik a méltóságos meg-ható nagyhéth. Hajdan ünnep volt az egész héth. Törvényszűnet volt minden napján, a rabszolgákat felmentették a munka alól és szabadon bocsátották a jóindulatu foglyokat. A közös keresztelésre készülők fejel ünne-piesen lemosták e napon és megkezdődött a teljes absztinencia minden hústól és élvez-től. Nagy hét volt e hét nap, az Egyház szertartásai s a visszaemlékezés fősége miatt. A nyilvánvos vezetők bánatos tömegé lepte el a templomok pítvárat s az oltár előtt gyászba öltözött papok serege ujjította meg az összes szentelt anyagokat, mik a kegy-szerek kiszolgáltatásánál használatosak. Vi-rágvasárnapiján még öröm buzog az áhitatos lelkekben, zengenek a hozsannák, azután szerdától kezdve megszólalnak a fájdalmas szolozsmák, majd elműlnak a harangok, hogy csak a Főllámadás egyszerű ün-nepélyen konduljanak meg újra. Mi szerény barkaágakal viszünk a templomba, a délvidek

azonban rudakra kötött színes bokrélatkal szenteltek meg a jeruzsálemi bevonulás em-lékezetére. Két évezred megszokása se tudta meg-zúntetni a nagyhéth közvetlen hatását. A tömegek, melyek ilyenkor megtölik temp-lomikaikat, átérzik az apostolok s első kereszt-ények fájdmát s örömet s az Egyház a maga mgrendülő vagy ujongó szertartásai-ban e héten egy isteni dráma minden nagy-szerűségét szemléltetővé teszi.

— Igazgatói megbízás. A földmivelésügyi m. kir. miniszter Szenteh Dező, a soproni ev. tanítóképző-intézethez beosztott gazdasági tanárt, éveken át csáktornyai gazdasági tanárt, a brezdobányai földmives iskolához áthelyezte s öt egyúttal az igazgatói teendők ellátásával megbizta.

— Kinevezés. A nagykanizsai kir. tör-vényszék elnöke Szolarits György napidijas hivataliszolgát a csáktornyai kir. járásbíró-sághoz III. osztályú hivataliszolgává nevezte ki.

— Eljegyzések. Fuchs Kálmán borbély és fudrász eljegyezte Mattersdorfer Elza kisasszonyt Perlakon. — Fuchs Ferenc alsó-lendvai kereskedő eljegyezte Premecz Ilonka kisasszonyt Csáktornyán.

— Épül a tisztviselő-telep. A Nuzsy-féle telken, a Rákóczi-utca mellett, melynek területén új utcát nyitottak, megindult az építkezés. Tizennyolc házhelyet hasítottak ki a telekből, melyekből 9-et már értékesítettek s 7 parcellán már az építkezés is megindult. Sorra hordák a téglát, hogy a házakat már a nyáron felépítsék, melyek az új utcát szé-lyezni fogják. A mulatkozó építkezési kedv mellett a kihasított új utcát egy-kettőre be-építik.

— Nyugdíjbiztosítás. Az országos gaz-dasági munkás és cseléd segélypénztárral kapcsolatosan a gazdasági munkások nyug-díjbiztosításáról szóló új törvény f. hó 1-én életbe lépett. A nyugdíjtörvényt — mely leg-alább 10 évi tagság után 65 éves korában minden gazdasággal foglalkozó embernek megadja a nyugdíjat, a belépést pedig még a 35 éven fölül embereknek is megengedi s így minden tekintetben nagyon kedvező előnyöket nyújt — jövő számunkban beha-tóbban fogjuk méltatni, egyelőre csak élet-beleptetéséről adunk hírt.

— Letartóztatott volt országgyűlési képviselő. Udvary Ferenc, a zirci kerület volt országgyűlési képviselője, Körmenden 1906-ban lakarekpenztárral alapított, melynek ő volt az igazgatója. A Központi Néptakarék azonban aig egy évi tevéllás után megbu-csolt s amikor a felszámolásra rákerült a sor, kiűnt, hogy Udvary Ferenc a lakarekpenztár könyveit meghamisította s ezzel a teleket tetemesen megkárosította. Mielőtt azonban ezt konstatáltak volna, Udvary megugrott s azóta nyoma veszett. Miután azonban Udvary ellen kétrebndeli család bukás, sikkasztás és okirahamisítás című bünvádi feljelentést tettek, 1907. óta állandóan köröztek Udvaryt. Mintegy 6 héttel ezelőtt Bukarestben ráis-mertek Udvaryra, de mielőtt elfogták volna, Bukarestből nyomtalanul eltűnt. Ez azonban fokozott hajszára készítette a rendőri hatósá-gokat, aminek eredménye Udvarynak Smyr-nában történt letartóztatása lett. Az öt év óta üldözött exképviselőt tehát haza hozzák s a bíróság elé állítják. Ránk nézve azért bir különös érdekességgel Udvary Ferenc esete, mert az igazságügyi miniszter intéz-kedéséből kifolyólag Udvaryt Smyrnából Tri-eszleten át Csáktornyára hozzák s itt adják át a helybeli kir. járásbírósnak. Innen fog-ják továbbítani Szombáthelyre, ahol a kir.

törvényszék fog ítékezni fölőtte. Udvaryt a napokban hozzák Csáktornyrára.

— **Bíróválasztás.** A holnaputánra kitűzött általános tisztújítás az utolsó percben váratlanul hullámokat kavart fel. Megindult a közvélemény, mely szokatlan érdeklődést tanúsít a város közügyei iránt. Különösen a bíróválasztás áll az előtérben. Sajnos azonban, hogy nagyon is sokfelé ágazik szét ez az érdeklődés s nagyon sokféle szempontok sőt, személyes élűek is, vegyülnek bele a korteskedés hullámverésébe. Nem kevesebb, mint öt bírójelölt van lapunk zártakban, akiket tanfolyamok. Persze a hígadtabban gondolkodó tárgyalagos vezetők redukálni szeretnék a jelöltek számát s erre nézve tárgyalások is folytak, hogy kizárólag a város érdeke domborodjanak ki az urna előtt, de kérdéses, hogy ez holnaputánra nekik sikerül-e? Nagyon kívánatos azonban, hogy a szenvedélyek lecsillapodásával olyan jelöltekre lörjénék a szavazás, akik arra érdemesek s akik a város ügyeit szeretettel, fizikailag és szellemi képességekkel vezetni tudják. Mert Csáktornynak büszgő, fáradhatatlan, értelmes bíróra van szüksége!

— **Helyreigazítás.** Lapunk f. hó 3-iki számában Nagy Mihály muraszzerdahelyi lakos omlóba volt feltüntetve, mintha Gál Vendel odavalló molnár malmát ő gyújtotta volna fel. A megindított nyomozás során akkor a gyanyó ő ellene irányult s ez a dolog ily formán került lapunkba. Kijelentjük azonban, hogy Nagy Mihály a vád alól azóta teljesen tisztázta magát, mert kifűnt, hogy a malmot nem ő gyújtotta fel, amit ezzel készségezen helyreigazítunk.

— **A közigazgatási bizottság köréből.** A közigazgatási bizottság havi ülésén az alispán havi jelentése szerint a csendőrség február hóban 186 esetben teljesített nyomozó szolgálatot, melyekből kiderített 173 eset. A járásbíróiok hatáskörébe tartozó kihágás 21 esetben fordult elő, a tettesek 19 esetben kinyomozták. A közigazgatás körébe tartozó kihágás pedig 213 esetben kepezte nyomozás tárgyát, ezeknek tettesként 331 egyént jelentettek fel. Övissrendőri hullaszemle 5 esetben volt. Tűz eset volt 19; az okozott kár 75.906 K-1 képviselt, melyből biztosítás címén 48.232 K térült meg. Amerikába vándorlóik részére 23 utlevelet adtak ki. A főorvosi jelentés szerint a felnőttek közegészségi állapota eléggé kedvező volt s a gyermekek közegészségi állapota is a múlt évihez képest kielégítő volt. Fertőző beteg közül roncsló toroklobban bet-g 592 volt, kik közül meghalt 19. Külső hullaszemle volt 9, súlyos testi sérítés 6, öngyilkosság 3 esetben fordult elő. Véletlen szerencsétlenség általi halálnak 4 egyén esett áldozatul. Elmekörnek 4 esete kepezte hivatalos beavatkozás tárgyát. Hét évnél fiatalabb gyermekek gyógyítását 38 esetben mulasztották el; emiatt 24 elmarasztaló ítéletet hoztak. A csáktornya-köror-molnári törvényhatósági közönyt levő 19. számú hid helyreállítására szükséges költségvetést a bizottság engedélyezte. Az árvászeki elnöki jelentés szerint a fogalmazó karnál februárban 4358 darabot intéztek el. A pénzügyigazgatási jelentés szerint február hóban befolyt adóban 940.400 K 86 f. Az 1912-14-ik évekre alakítandó általános felszámolási bizottság Csertán Károlyt elnöké, dr Csák Károlyt helyettes elnöké választotta. A kir. tanfelügyelői jelentés során a közigazgatási bizottság a tanfelügyelői jelentés tudomásul vétele mellett Csertán Károlyt bizottsági tag indítványára elrendelte, hogy jövőben a jelentésben az iskolai látogatás eredménye is befoglalassék. Bagyari János alsódombri közegési tanító felebezésére a bizottság a községet a tűzifa járandóságának kiszolgáltatására utasítja.

— **Elégett gyermek.** Víziszennygyörgyön é hó 21-én megrendülő szerencsétlenség történt. Az anya vigyázatlanságának ismét áldozata van. Koronics Antalnét említett napon délután a mezőn tartózkodott s hogy közben melegedjék, összehordott száraz gallyakból tüzet is rakott. Dolog közben azonban teljesen megfelledekezett 3½ éves lánykájáról

s csak akkor kapott észbe, amikor kis gyermeké sírni kezdett, mert ruhája a tüztől lángolni fogott. A megrémült anya az égő ruhát ugyan az átjudozó gyermekről lelepte, de a gyermeket már nem menthette meg. Teste kétharmadrésben az égési sebek maradványa lett, mitől a kis gyermek nagy szenvedések közepele meg is halt. Az anyát gondatlanságából származott emberölés vétsége címén a kir. ügyészségnek feljelentették.

— **Ellopott bicikli.** Március 15-én a csáktornyai izraelita templom udvaráról 1 db régi, használt kerékpárt elloptak. A bicikli tulajdonosa Bruscaics Ferenc drávaszentiványi lakos jelentést tett a szenvedett kárrol, amiért a csendőrség a 11308 sz. biciklit mindenfelé nyomozza, de ezidig sikertelenül.

— **Meglopta a halottat.** Ismeretes, hogy népünk a tarkabarká címetekal mennyire szereli. Különösen parasztlányainknál nyilvánvaló ez, akik lelki üdvösségüket, becsületüket is egy-egy selyemkendőrel, tarka selyemszalagért áruba bocsátani képesek. Hogy ez mennyire igaz, bebizonyította Skvorcz Mária gyümölcsfalvai hajadon is, aki még egy halottrol, Novák Flórián gyümölcsfalvai lakosnak 9 éves halott lánygyermekéről is képes volt a piros selyemszalagot leszedni, hogy az birtokába kerüljön. Miután bestiális lettének tanui vannak, Skvorcz Mária a nagykanizsai kir. ügyészségnek feljelentette.

— **Csak Mauthner-féle MAGVAKAT** vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volna, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a verők kárára lehetséges.

— **Március 15. Drávavásárhelyen.** Itt is méltóképen megünnepeleék március 15-iket. Reggel 7 órakor az iskolásgyermekek és az ifjusági egyesület néhány tagja díszes iskolai zászlóval bevonultak a templomba, s hol a fára plébánosa szent misét mondott, mialatt a gyermekek magyarul énekeltek. — A tulajdonképeni ünnepeleék a nap este lett megtartva, az ifjusági egyesület közreműködésével, a melyen részt vett a helybeli értelmiség majdnem valamennyi tagja. Az ünnepeleék programja ez volt: »Himnusz«; Elnöki megnyitó, tartotta: Feges János egyesületi elnök; »Előadás a 48-as szabadságharcról«, tartotta: Sráy József ifj. tanító; »E'ore« c. költeményt szavalta: Mudrinák Ferenc egyesületi tag; »Nemzeti Dal«; »Március 15« szavalta: Zsindár Antal egyesületi alelnök. Befejezésül énekeltek: »Kossuth Lajos azt izente«.

— **A telefon olcsóbb.** A csáktornyai kereskedők lépéseket tettek az iránt, hogy Csáktornya határszéli helyzetéből kifolyólag kialakult élénk kereskedés megkönnyítésére a Csáktornya és Varasd s az osztrák kereskedővilág közti telefonkapcsolat olcsóbbá tétessék. A mozzalom részben eredményelt járt; mert a kormány Csáktornya és Varasd közti folytatott beszélgetés díját holnapotól fogva máris 2 K-ról 1 K-ra szállította le. Az osztrák városokkal fennálló telefonálás megkönnyítésére szolgáló intézkedéseket pedig akkorra halasztotta a keresk. miniszterium, mire a Csáktornya-marburgi közvetlen telefonösszeköttetés megvalósul. Erre nézve a tárgyalások már folynak.

— **A tanítók fürdője.** Mindenütt ismeretes a tanítók társadalmi fürdője, üdülő és gyermek nyaraló telepe szervezésé érdekében, Székelyudvarhelyrol megindított nagy szabású részvénytársasági mozzalom. Az üdvső alapítást az ország tanítótsága, papi, jegyzői, tisztviselői kara, ugyszintén a községek és városok, mint tanfellek, szövetkezetek, társadalmi alakulatok, s a nagy társadalom kebeléből még igen sokan mások is hatha-

lósan támogatják az alapítási tervvel szembe tett és gyűjtött részvényjegyzések tömregek beküldésével. A tanítótsóg ezzel nemcsak a tanítótsóg számára fog gyogyfürdőt létesíteni s Székely-üdülő és nyaraló-telepet Uzonka környékén; de a tanulóifjuság számára egy nagyobb szabású gyermek nyaraló-telep felállítását is célba vette a 25 koronás részvények kibocsátásával. A fürdő melletti megafaktálása közérdek s így kívánatos, hogy a községben a szétküldött alapítási tervzetek értelmében minél több részvényt jegyezzen s erről Gyurcs Mihály igazgatótanítót Székelyudvarhelyen értesítse.

— **A csáktornyai fürdő.** Régen érezte mindenki Csáktornyan a rendes fürdő hiányát. A Csáktornyai felállított gőzmozgató ugyan 1893-ban kád- és gőzfürdőt létesített, ezt azonban a tulajviz miatt 1902-ben bészűntették. Tíz év óta nélkülözöte tehát eddig a város a rendes fürdőt, ami nemcsak kényelmi szempontból, de egészségé tekintetben is nagy hátrányára volt a város lakosságának. A tél óta azonban változott a helyzet. Akadt két merész vállalkozó, akik Csáktornyai fürdőt létesítettek. Hirschsohn Ernő és Hübsch Manó a vállalkozók neve, akik egy pár ezer koronát megköcsköltek, hogy Csáktornyai fürdőt létesítsenek. S a fürdő ott áll a Patak-utcában a Hübsch-féle házban, szerény keretben ugyan, de oly méretekben, amint nagyobb kockázat nélkül Csáktornyan megveszközni lehetett. Van benne 5 kabin (három első és két II. osztályú) porcellán és cementbenozottak, rendes zuhanykiszűrésekkel. A kabinok tiszták, kényelmek, a víz is tiszta (friss kútvíz) s a kiszolgálás figyelmes. A fürdő maszázsra és dörzsölésre is van berendezve. A fürdőkárok is szerények: az elsőosztályú kádfürdő 1 K, a másodosztályú 70 fillérbe kerül. A fürdő reggeli 8 óratól este 10 óráig van nyitva, ünnepele és vasárnapokon is. A fürdő pártolásra méltó.

— **A Vasárnapi Ujdag** pompásan sikerült képeket mutat be a nemskóra lebontásra kerülő budapesti Károlyi-palotáról. Gróf Zichy Géza »Rodosztó« operájának előadásáról az Operaházban, a góthai krematóriumról, az olasz király elleni nyereyletről, a budapesti március 15-iki ünnepelekről, Lovassy László emléktáblájáról, Vámbéry Arminról stb. A szépirodalom kedvelőinek Szemere György regénye, Lampérth Géza és Haroszlly Lajos versei, Lengyel Géza novellája, Alexander Bernát színházi cikke, adnak magas színvonalú és élvezetes olvasmányt. Egyéb közlemények: egy nyolcvandz-jubileumról, kép Harmath Hedvignek a Vigszínházban felállított emlékszobróról s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték stb. Előfizetési ára negyvedvőre öt korona, a »Világkrónika«-val együtt hat korona. Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4.

— **Zsárlatfeloldás.** Miután Belica és Muragárdonyi községekben a szárványos ivarszervi hólyagos kültés megszűnt, Szalmay József járási főszolgabíró az ezekre a községek-re a fenti betegség miatt elrendelt zsárlatot f. hó 26-án feloldotta.

— **Kukoricatolvaj.** Spiránecz József lófalusi lakos udvarán elhelyezett s lakatall bezárt kukoricakast múlt héten egyik éjszaka feltörték s abból körülbelül négy métermázsza csöves tengerit 64 K értékben elloptak. A megindított nyomozás során a csendőrség tettest T. F. személyében kinyomozta. A tettest a kir. ügyészségnek feljelentették.

— **A gőzgépközlelék és kazánfűtők** legközelebbi képzővizsgálat Sopronban április hó 14-én délelőlt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartani. A kellően felszerelt vizsgálati kényvének a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendő. Deák-tér. 8.

MEDJIMURJE

Sva pošiljka, kaj se tiče sadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Csakortnya.

Izdateljstvo: knjižara Straussa Sándora tam se predplate i obznana pošiljaju.

na horvatekom i magjarskom jeziku izlazeći družtveni, znanstveni i povučijivi list za puk

Izlazi svaki tjeđen jedenkrat i to svaku nedelju.

Preplatna cina je:

Na celo leto 8 kor.

Na pol leta 4 kor.

Na četvert let 2 kor.

Pojedini brojevi koštaju 20 fit.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlastnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

Težački stani.

Vu Francuzkoj svaki trelju, vu Engleskoj svaki trelju, vu Ameriki svaki drugi clovek ima svoju hižu. Tojest ako bi vu Francuzkoj pribrojili ljudi, videli bi, da tam samo tripot toliko ljudstva živi, kak koliko hiž imaju.

Poglednite našoga kraja! Teško najdemo takov kraj, gde bi narod tak napujen bil, kak vu Medjimurju. Vidimo vnoigput, da dva-tri obitelji stanujuju skup vu jednoj hižički, do petnajst duš se stiče vu jednoj sobici. Poleg toga su ljudi betežljivi, jerbo redko odpiraju obloke, zrak je vu hiži nečist, zadušljivi i od toga poležkavaju ljudi i deca. To je najveći zrok, da pri nas toliko dece pomerije. K tomu pak gde su dva, tri obitelji, navěk se svadiju med sobom.

Vnogi siromak se trudi, da si zazidje ili priskrbi hižičku za svoj obitelj, ali malo šteri more to postići, jerbo celo življenje nemore toliko priskrbiti, koliko jedna hiža košta.

To su previdli vu orsačkim saboru i pobrinili su se da siromasnomu narodu pomoreju vu nevolji. Tak je ministar od poljođeljstva Darányi Ignác od 1901 leta, do 1905 dvěstodevedeset jezer korun pomoći dal siromasnomu narodu, da si hiže napraviju.

Orsački sabor je odlučil, da od vezda svako leto 300 jezer korun da na pomoć; ravno dosta, da si 15 jezer siromakov more na leto zdravi stan napraviti.

Kak ta stvar stoji?

Rećemo naprimer vu jednoj občini je potrebno 50 takovih hiž, to sve košta 50 jezer korun. Sad občina zeme iz banka 50 jezer korun na pet procentov interesa. Ovaj dug za pedeset let se mora splatiti. Vezda on, koj bi hižu zidal, bi moral od svoje svote pet procentov interesa i svotu plaćati pedeset let. Ali orsag pomore interesa plaćati, tak, da dužnik samo tri procenete plati, orsag pak dva, koje nije treba povrnuti nigdar. Tak si more priskrbiti svaki siromak zdrav stan, da niti v pamet ne zeme.

Ako se najde, koj ovu stvar nemore priznati, nek se prijavi kod notariusu, on mu službeno mora zabadav navuk dati, stvar razložiti i dalnje pute pokazati. Ovu pomoć dobi, koj je pošten, marljiv tezak, sa rukom si služu svakdašnjih kruh i decu ima. Potrebno je, da i občinsko poglavarstvo, sveđoći to,

Od ovak zazidane hiže dvajsti let, ni plaća se porcija, ali zahlevaju, da vu ovim stanju za celo vreme ou stanuje, za koga je napravljena. Ako naprimer hiža nije još izplaćena, pak glava obitelji vumre i herbi se svadiju, da komu spada hiža, onda more občina odkupiti hižu, i te na občinu pripada.

Kada što oće, da stakvom pomoćjom zida hižu, sva pisma koja su potrebna, bez štemplina se pišeju, zvan toga pak i matrial

se more po željznici vu tal čeno pribaviti, lakodjer i plan se zabadav dobi od vlade.

Zalostno je, da smo do vezda ovu stvar nježnali, jerbo naši službeniki nisu to nam na glas dali, ipak se već vnogo hiž zazidalo po orsagu sa ovakom državnom pomoćjom. Po celoj Magjarskom se napravilo prek 10 jezer hiž.

Sto vu ovoj nevolji oće si pomoći, nek ide k svojemu notariusu, on mu već napravi sve kaj mu je potrebno.

Za svakoga siromaka mora občina povedoći, da oće on izplatiti dug.

Daklem gde ga malo kvarterov, pak i ovi su preveć dragi i mali, tak si moremo pomoći, ako oćemo.

Orsag nam dobro oće, zakaj si nebi i mi šteri dobro sebi i deci svojoj, prem da nam notariusi vu sem ovim poslu na ruku moraju biti.

Probajte se popitati, budete vidli, da je ova stvar istinska.

Politički pregled.

(B.) U magjarski politiki je položaj još uvijek jako nestalan i težki. Još ne moći znati, koj bude na grof Khuenovo mesto došel, i koje državnuuze će kralj za ministre imenovzti.

Marcíuš mesec 11-ga dana poslie podne ob 5 uri su magjarski ministri na Budapeštu u ministarpredsjednički palači konferenciju imali, na koji su od kabineta svi člani na zoćpi bili. Ministarsavjet je s tekućemi posle se bavil i odvećer do pol sedme ure je trajal.

Tekućeg meseca 14-ga dana je počmel kralj izpitivanje u Šönbrunnu. Na on dan su dvě audiencie bile, Grof Čaky Albin od velikaške hiže predsjednik je marcíuš 14 ga dana pred poldan ob 11. uri išel kralju na izpitivanje. Izpitivanja je do pol dvanajste ure trajala. Grof Čaky je povedal kralju svojega mnjenja iz magjarskoga političkoga stališa.

Za tem u poldne je Navay Lajoš od ablegatske hiže predsjednik hodil pred kralja na izpitivanje. Navay je pedeset minute dugo bil pri kralju i kralj ga je milostivno prijel.

Navay Lajoš predsjednik, koj je on dan pri njegovim stricu, barun Plener Erőu bil na obedu, se je poslie podne ob 5 uri nazajputoval na Budapešt. Grof Čaky Albin se je samo drugi den nazajputoval na Budapešt.

Marcíuš petnajstoga dana su opet dvě političari bili na izpitivanju pri kralju, i to: grof Tisa Istvan i barun Lang Lajoš.

Grof Tisa Istvan je marcíuš 15 ga u jutro dolazil u Beč, i pred poldan ob pol 11 uri je išel na izpitivanje. Grof Tisa je pet fertalj ure dugo bil pri kralju. Za audienciom pitali su ga novinepisaci, da kaj se je s kraljom spominal? Grof Tisa je samo

tuoliko rekel: Im znaju gospoda, da ja sam ne navaden govoriti!

Tisa grof se je on dan poslie podne nazajputoval na Budapešt.

Za njega je kralj barun Lang Lajoš prijel. Audiencia je pedeset minute dugo trajala. I Lang je samo tuoliko povedal, da je kralj njegve predloge milostivno prijel. Barun Lang je još drugi den u Beču ostal.

Marcíuš 16-ga dana pred poldan ob triferaltaj 11. uri je kralj Széll Kalman tajni savjetnika prijel na izpitivanje. Za izpitivanje, koja je 55 minute trajala, je Széll Kalman nazajšel u Sachersvratistu. Széll je izjavil, da je položaj jako težki, nego on se ufa, da bude ipak red nastal za kratkoma u magjarski politiki.

Poldue ob 12 uri je kralj Andrašy Gjula grofa prijel na izpitivanje. I Andrašy grof je 55 minute dugo bil pri kralju. Andrašy se je za izpitivanjem u Bristol vozil, i tu je povedal novinepisacim, da je kralju predloga delal iz stališa, ali od audiencie je nikaj ne govoril.

Ob jedni uri je od »néppart«-a vodja, grof Zichy Aladar bil pri kralju na izpitivanju. Ova audiencia je samo 20 minute dugo trajala.

Marcíuš 17-ga dana v jutro ob 7 uri je kralj u Šönbrunnski kapelici misu slusal, za tem su pri njemu bili Paar i Bolfras nadpomocnici od vojska i javljenje su napravili. Pred poldan je kralj na izpitivanju prijel grof Stürgkh, Zaleski, grof Berchtold ministre i Monsignore Manini sofasokoga nadbiskupa.

Marcíuš 19-ga dana je pri kralju bil na izpitivanju Šemua glavlar od generalskoga stožera.

Grof Khuen-Hédervary Karolj ministarpredsjednik se je tekućeg meseca 22-ga dana poslie podne svojom suprugom Teleki Margit groficom u Beč putoval, i oazoćen je bil na oni svečanosti, koje su se za Vilmoš cesara počastenje uredili. Ministarpredsjednik je u minućem nedelju pri kralju bil na izpitivanju.

Dr. Cuvaj Slavko hrvatski ban je marcíuš mesec 22-ga dana u poldne grof Hédervary Karolj ministarpredsjednika pohodil na Budapeštu i žnjim se je dugše vrème dogovarjal iz hrvatskoga političkoga stališa. U Hrvatskim orsagu budu nove ablegate u apriliš mesecu zbirali.

Magjarski ministarpredsjednik je u minućem nedelju pred poldan ob 10 uri u Šönbrunnu pri kralju na izpitivanju bil. Audiencia je do pol 12-te ure dugo trajala. Kralj je tak naredil, da grof Hédervary nek ostane i na dalje u Beču, jer pondelek ga opet hoće na izpitivanju prijeti.

U minućem pondelek je kralj ministarpredsjednika pred poldan ob 10 uri opet pred sebe videl. Kralj je na ovim izpitivanju

grof Hedervaryu naloga dal, da s magjarskimi vodja političari (grof Andrassy, Kossuth, grof Apponyi, Jusht, grof Batthyany, Hollo, grof Zichy) nek dogovarjanje nastavi.

Ministarpredsjednik bude ove dogovaranja na Budapeštu svršil i zato je u minucem ponelek poslie podne ob pol tretji uri nazajputoval na Budapešt.

Kada će s dogovarjanjemi golov biti, onda bude grof Hedervary opet u Beč putoval, da kralju prijavu dela.

Dakle grof Khuen je nē kakli homo regius (kraljov clovek) došel dimo, nego kralj mu je dopustil to, da još jenkrat nek proba sreću, jeli bi mogel obraneno silo, tojest soldackoga predloga u red postaviti.

U Beču nikvo ufanje nē imaju u lēm, nego brščas s novim clovekom i s novim osnovom bude kralj pokušal otvorenje.

Bez obćenitoga izbornoga vlasta nega mira, koj to donese, on orsagu, puku i mira bude na dugo lēt mogel osjeguravati.

KAJ JE NOVOGA?

— **Nemški cesar u Beču.** Vilmoš nemški cesar, koj se je na južnopokrajino krenul, marcijus mesec 23 ga dana je na jeden den u Beč dolazil. Naš kralj ga je za radi grdo vrēme nē na kolodvoru, nego u Šönbrunnskim kaštelju čekal, koj je s njegovim jednim sinom, snehom i čerkom dolazil. Na penzingskim stacionu su s velikom paradom prijeli cesara tri nadvojvodi. U Šönbrunnu pako je naš vladar višekrat ogrlil i kušnul Vilmoš cesara. Zanimivo je to, da Agošt Vilmoš vojvoda (Vilmoš cesarov sin) s dvē vojvodicem skupa je hotel ruku kušnuti našemu staromu kralju, ali kralj je to nēdopuštil, nego je svetri na lice kušnul. Nemški cesar je više pohode napravil i med ove je za stran Khuen-Hedervary Karolj i njegve supruge svoim vizitkartu doli del u Magjarski Hizi. Poslie podne je u Šönbrunnu veliki dvorski obed bil. Za obedom su se kraljski gosti setuvali u Beču i pogledali su Sv. Štefan stolnu cirkvu, kapucinsko cirkvo, Burga i t. d. već ob 5 uri su se nazajpelali u Šönbrunn. Nemški cesar je lēpoga venca namjestil na kraljičin i Rudolf priestolonasljednikov grob. Odvečer ob 9 uri je Vilmoš cesar na južnopokrajino se putoval. Praštanje je u Šönbrunnu jako blagohotno bilo. Kralj je cesara kušnul. U ime kralja je Lipot Salvator nadvojvoda sprevdjal Vilmoš cesara na kolodvor

— **Priestolonasljednik na vadasiji.** Ferenc Ferdinand priestolonasljednik je marcijus 22-ga dana iz Brioni-otoke k Feltetic Tasilo vojvodu na vadasiju dolazil.

— **Jedna cirkva na prodavanju.** Munkač-prosvēgsku židovsku cirkvu je marcijus mesec 22 ga dana na licitaciji za 4 jezero 400 korune kupil Samek Šamu budapeštanski stanovnik, koj je onda dalje prodal jednomu lagevtrgovcu. Tamošnji židovi su morali cirkvu prodati, ar je od vjeraobcine predsjednik tožen bil.

— **Bura i toča.** Na Dēva (Hunjad-vmegija) vrasu i okolici je ve to mane s bliskranjem i strelom velika bura bila, za kojom je i toča zahljevala.

— **Potres.** Marcijus mesec 22-ga dana v jutro su u Hmarabu (Janina vilajet) potresa čutili. Više hiže su se srušile i pokvarile. U clovečjem životu je nikakov kvar nē bil.

— **Pijandurni rusi.** U aziatskim i europaiskim Ruskiorsagu skupa su u minucem godinu deskiorsar mesecu 9 milijun 49

jezer 277 akov žganicu prodali. Lani su u Ruskiorsagu 91 milijun 41 jezer 274 akov žganice potrošili. Ruska država iz žganice-monopoliuma je lani 782 milijun 557 jezer 370 rubel primilka imela. Na pētervaru redarstvo svako godinu po prilici 70 jezer pijane ljude zbere gori na ulicah. U Ruskiorsagu se pijanstvo lēt na lēt zdize. Bog nas čuvaj od takvo zlo!

— **Samoubojni honvéd.** Marcijus mesec 23 ga dana u Budapeštu u Kontiulici se je Deutš Dežō od prvoga honvéd-regementa prosti soldat med službovanjem svojom oružjem u prse strefil. Na težkoma oranjenoga soldata su u špital spravili. Od njegovoga čina zrok je nepoznat.

— **Zgoreto selo.** Salvenach (Švajc) obcina, koja iz pedesetdvē hiže stoji, je na čistoma zgorela. 42 obitelji su bez stana ostali. Glad je veliki.

— **U grabu bučeni teretnvlak.** Na Sajkofalva (Beregvarmegija) obćini se je marcijus mesec 22-ga dana željeznicka nesreća pripetila. Jeden teretnvlak, koj je s drvami bil nakladjen, je iz štreke u grabu bučnul. Petnaest vagoni su se na falate zdrobili i više persni na težkoma oranili. Kvar je 45 jezer korun. Oranjenike su u beregsaski špital spravili, gde je vezda dobro podvoriju.

— **Jožef nadvojvoda pri kralju.** Kralj je marcijus 22-ga dana v jutro ob 8 uri Jožef nadvojvoda prijel sebi. Nadvojvoda je naine pohvalil kralju onoga sućuta, kojega je kralj pod njegve bolesti posvjedočil.

— **Osobni glas.** Jožef magj. kr. nadvojvoda je s svojom suprugom, Augusta nadvojvodicom tekuceg meseca 22-ga dana na dugše vrēme u Mentone putoval.

— **113. godišnji clovek.** U Ameriki vu Wayne vrasu je ve to mane umrl jeden Weiss Samuel zvani trgovec, koj se je u 1799. godinu narodil, dakle je 113. godine dugo živel. Stari Weiss je iz toga bil glasoviti, da je videl Napoleon francuzkoga cesara ulaziti u Moskva vras, i videl je, kada je ov veliki ruski vras u plamnu stal.

— **Naglo smrt na vadasiji.** Grof Batthyany Ivan je ve to mane veliko vadasije držal na njegovim imetku. Na zalaföiskim teritoriumu su držali vadasiju, na koji su više stajerski velikaši nazočni bili. S velikom veseljem je vadasija tekla, kada je grof Hügel Pal velikoposjednik na hitroma skupa opal i dok je k njemu došel ličnik, već je mrtev bil. Guta ga je zaklala.

— **Samoubojni ablegat.** Sivak Imre orsački zastupnik, od budapeštanske fiskaliske komore predsjednik se je pred Gölden-dorf stacionu u vagonu marc 20-ga dana na smrt strefil. Sivak je već zdavnja bolestan bil, ion dan je hotel u Beč putovali k jednomu professoru, kaj se da pod operaciju vzeti. Nesretni clovek je brščas velike muke mogel trpeti u njegovim betegu, i to mu je dalo u ruke revolvera, s kojim se je na smrt strefil. Govoriju i to, da je samoubojnik više jezero korun peneze zgubil u jednim banku, i to bi ga tak razžalostilo, da se je skoncal.

— **Saski kralj u Beču.** Frigješ Agošt saski kralj je marcijus mesec 21-ga dana na dvē dane u Beč dolazil, i tamo Maria Jozefa nadvojvodu pohodil. On dan u podne ob 1 uri je saski kralj u Šönbrunnu Ferenc Jožef magjarskoga kralja pohodil.

— **Dragocjen ženski škrljak.** U Londonu vu jednim prometu se vidi već neštere dane jeden ženski škrljak, kojemu

je čena samo petjezer korun. Ov dragocjen škrljak je iz proste slame pleten i samo neštere štrucerpi su na njem. Vanredni prosti i ipak dragi škrljak je vrasito jedni tak zvani Pretiva indiaiski vojvodici.

— **Lud u cirkvi.** Veliko uzbuđu je zrokuval tekuceg meseca 21-ga dana na Šek-slehervaru vu Šehestjen-cirkvi jeden Lita Janoš zvani gazda, koj je pod mešom k oltaru jurisal i tamo hapil je svećenika pokušavali i kricali, da nek ga odmah razstaviju od njegve supruge. Nesretnoga cloveka, koj je obnorel, su u Sent Gjörgj špital spravili.

— **Veliki ogenj u Galiciji.** U Drohobicu, vu jedni fabriki je ve to mane iz nepoznatoga zroka ogenj nastal. Dvē benzin-posude i jedno uljeuposudje, u kojim su seststo vagon ulji bili, se je vužgalo. Vatro-gasci su komaj mogli ognja lokalizerati. Kvar je po prilici jeden milijun korun. Fabrika je osjeguravana bita. Brščas je netko s vužiganjem toga ognja zrokuval. Iztragu su podigli.

— **Pes mu je doligrizel jezika.** Eisenstädter Jožef Čantavērskoga trgovca Jožef zvani dvē i pol godišnji dečko se je marcijus 20-ga dana poslie podne na dvoru s pesom igral. Med igranjem je pes od deteta jezika doligrizel. Dečaka su na Budapešt u špital odnesli.

— **Ogenj u Japanu.** U Tokio, vu Joshivara vrasstranu je veliki ogenj nastal, koj se je u vetru na hitroma rezširil. Sedemsto hiže i jako čudaj skladište su se u plamnu uništile. Kvara težko moči odlučiti.

— **Drugi Dreadnought.** U Triestu, vu Stabilimento Tecnico Triestino ladjafabriki su marcijus 21-ga dana s velikom paradom na vodu pustili od monarchie drugoga dretnōta, koj »Tegethoff« ime nosi. Na svečanosti nazočni su bili priestolonasljednik i njegva supuga, Blanka nadvojvodica s dvēma čerkami, nadalje grof Montecuccoli admiral, ministri, dvorski i soldacki velikaši, od magjarske orsačke hiže i od velikaške hiže poslaniki i više ablegati. Svečanost je, kak svaka soldacka parada, — vanredno lēpa i impozantna bila. Pred podan ob 9. uri je Korošiš morskli svećenik na ratnu ladju išel, i to posvetil. Ob 10. uri je Blanka nadvojvodica, od ratneladje kuma, odredila, da nek ladju na morje pustiju. I to se je na fletnomu i pripetilo. Soldacka banda je himnusa igrala i »Tegethoff« se je na morje spustil. Priestolonasljednik je kralja telegrafno pozdravil iz ove svečanosti. Nova ratneladja je 151 meter duga i 27 meter široka. Na ladji imaju 950 soldati mesto. Na »Tegethoff«-u su 44 štuki i dvē Mitrailleusi. Tak pišeju novine, da je priestolonasljednik jako zadovoljen bil s celom paradom, i lēpo se mu je vidlo, da naša monarchia vezda već dvē dretnōte ima na morju. Bormeš u ratni ladji smo dostig bogati, nego puk u znanosti je ipak siromasen, neimamo dostig škole, gde bi mogli naša siromaska deca se učiti.

— **Pronevjerjenje.** Iz Parisa javiju, da pri Suez-čatrju uredu je jeden Leprux-zvani činovnik dva milijun frank vrēdnosti papire pronevjeril. Lepruxa su u Lilleu uhitili.

— **Katastrofa u rudi.** Polag Rati-bora u Hulcini Oskar-rudi su rusevine tri rudare zakopale. Svi tri rudari su umrli.

— **Potres.** Na Kefalonia otoku je potres bil, koj je velikoga kvara zrokuval. Na stanovnici je veliki bes nastal.

— **Taljanski kralj pri caru.** Viktor Emanuel taljanski kralj bude letos, i to u

majus mesecu u Pétervar putuval, kaj tamo ruskoga cara pohodi.

— **Velika svatba.** U Ferencak občini je ve to mane trostruk svatba bila pri Majcan Janos dobrostojećemu gazdu; njegvi dve sini i jedna čerka su najenkrat držali venčanje. Pri ovi trostruk svatbi su gosti sledeće hrane potrošili: 1 jezero 134 liter vino, 17 liter ruma, 12 liter silvioriuma, dvésto kilogramm govedinu, 160 kg. svinjsko meso, 150 komad zivad, 500 komad jaje, 700 kg. melo, 70 kg. cukora, 5 kg. kavu, 2 kg. teu, 3 kg. kvasa i za 30 korun vrednosti druge mirodije. S pušili su za 130 korun cigarije. Gosti su se tri dan i tri noć neprestano zabavljali. Ovo samo to kaže, da Majcan stric je dober gazda, koj ne pozna šterčiju i komu se vrabci ne delaju uorca iz kurušnjaka. Bog nek ga poživi dugo let, kaj bude višekrat još mogel gostovanje držati u Ferencak občini.

— **Smrt med kavu pjenje.** Tekućeg meseca 18-ga dana poslie podne na Budapeštu Barothy Miklos 60. godišnji činovnik je u Helvétia-kavani južinoval. Na hitroma mu je hudo postalo, doli je bučnul iz stolca i umrl. Brščas, da ga je srčna uzma zaklala.

— **Veliko pronevjerjenje u Ruska.** U Böhler-zvanoj rudidružtvi su 180 jezer rubel pronevjerjenje konstatirali. Pronevjerenik je jedan Bräuner zvani človek, koj je u Ameriku skočil.

— **Vmorjeni svećenik.** U Honkeng (Kina) varašu su jednoga Hicks zvanoga amerikanskoga svećenika vmorili. Njegve dve popratnike pako su na lezka oranili.

— **Samoubojni žandar.** Török Istvan 34 godišnji silbački žandarzapovjednik se je u minućem tjdnu svojim oružjem u usta strelil i odmah umrl. Njegovomu činu zrok je nepoznat.

— **U Dunav je skočil.** U minućem nedelju poslie podne na Budapeštu, na Vügdö-trgu je Athanec Jozef 17. godišnji stolarinost u Dunav skočil. Jeden Roka Kalman zvani obrtnik ga je iz vode vanbranil i redaru prekdal.

— **Gradjanstvo za izborni juš.** Tekućeg meseca 24-ga dana, tojest u minućem nedelju poslie podne su na Budapeštu gradjanini veliku demonstraciju držali za izbornoga jušša. Više kak tridestijezer gradjanini su skupa došli pred Muzeum-palace i tamo sabora držali. Na pučkimsaboru govorili su: Justh Gyula, grof Bathyanj Tivadar, Hollo Lajos, Földes Béla, Giesswein Sándor i Barabás Béla orsački zastupniki, na dalje Jasi Oskar i Wagner Karolj. Za saborom su gradjanini na ulicah demonstrirali i pred parlamenta na trgu u miru siromišli. Redari su i nekvu halabuku zrokvali, koja je nikak ne bilo spametno delo.

— **Drama na elektrišu.** Mizer Erzébet 26 godišnja devojka se je u Debrecenu pred nesterimi meseci spoznala s jednim Balla Lajos zvanim kondoktërom, koj je ujoj ženitbu obećal. Muž je venčanje uvijek zatezal, devojka pak je u minućem nedelju sezuala, da Balla s jednom drugom devojkom hoće ženitbu sklopiti. Mizer Erzébet je pred Bikasvratištu na električno željeznicu goristolupila, kojega je Balla vodil i predbacivanjem je taknula svojega nevjerjenoga draga. U jednim trenutku, kada je to Balla ne spazil, je devojka s vitriolom njegovoga obraza polejala. Devojkju su redari uhitili.

— **Nova cirkva.** U Kerkanémefalau občini je lani reformatska cirkva zgorela. Sada tamošnji stanovniki novu cirkvu daju zidati, koja bude 80 jezer kurune koštala

Cirkvu Friengel Slavko körmendski graditelj zida. Nove zvone je okup već kupil i tekućeg meseca 17-ga dana su dvé nove zvone s velikom paradom gorisvetili.

— **Poznata pjesnikinja** i spisateljica Paul MARIA LACROMA, Maria pl. EGGER SCHMITZ-HAUSEN izjavila je u jednom listu, koji je gospodinu ljekarkniku Felleru pisala, slijedeće: »Goni me, da Vam kažem, kako nenadkrijljivo dobru uslugu mi je Vaš Fellerov Elzafluid, koji sam od baronice FRAYTAGH zadobila, kod moje lične neuralgie učinio. — Primito od velikog broja ljudi, koji su Vama najtoplije priznanje dužni, najveću hvalu itd. . . . Hiljada i hiljada sličnih priznanica govore za dobrotvorno djelovanje ovoga kućnog sredstva, od kojega se 12 mailh, 6 dvostrukih, ili 2 specialne boce franko za 5 kruna od dvorskog ljekarnika Feller u Stabici, Centrale br. 124. (Zagorje) zadobije.

— **Doba zaključanju.** Mjestni trgovci budu svoje promete od aprils mesec 1-ga dana odvecer ob 8 uri zatvorili.

— **Smrtna nesreća.** Iz Kotora su više foringasi drvo odpremali k nagjkanizaiskomu stacionu. Na Sović Vinceovo kola se je goriprosila jedna žena, koja je i konje tirala, docim je Sović sedeć na koli drémal, ali zgubil je ravnotezje i doli je opal iz kole. Nesretni človek je tak teške rane trpel, da je u nagjkanizaiskim obćepitalu umrl.

— **Krvavo zabavljanje.** Tekućeg meseca 17-ga dana se je u Kerčeliget občini, vu tamošnji krčmi strašno prolievanje krvi pripetilo, gde su se od občine momaki med tancanjem posvadili i s kusturami su na jendrnoga išli. U krčmi su sve potrli, s fladžem, potrte pohižlivi su se bili i više od njih krvavo je ležalo na podu. Kišš Istvan gazda je mrtev ostal na lice mesto, a njegov mlajši brat, Kišš Jozef 21 godišnji gazda umira. Iz občine su više momaki skočili, ove sada proganja žandarstvo, jer je po svoj prilici, da su prolievanju krvi ovi zrokvali.

Nekaj za kratak čas.

Jeden gospon je poslal svojega slugu s listom k fiskaljušu. Kad je sluga nazad dimo došel, zapital ga gospon: »No Jancič, jeli si dal lista gosponu fiskaljušu?»

Jancič: »Jesam,« ali gospon fiskaljuš ga nebudu mogli prečeti, ar su slepi.

Gospon: Ali kak bi to bilo, kaj bi gospon fiskaljuš bil slep?

Jancič: A kak, — gda sem v hižu došel, pitali su me gospon fiskaljuš, da gde mi je škerljak, a ja sam škerljača na glavi imel.

Peter: »Poveć mi dragi brate, kakva je razlika med fiskališom i med doktorom?»

Pavel: »Razlika je ta, da se pri fiskališu oči odpiraju, a pri doktoru zapiraju.«

Fiskaljuš: »Anda kaj misliju gospon plebanuš, da hi imal vrag pravdu s plebanušom, gdo bi pravdu dobil?»

Plebanuš: Hm! ja tak mislim da hi vrag dobil; ar na njegovj strani je navék jeden fiskaljuš.

Fiskaljuš: »No, kaj vam gospon notarius neće duga izplatiti?»

Šostar: Neće.

Fiskaljuš: A jeli ste vi sami bili pri njem i tčrjalj ga da vam plati?

Šostar: J-sem bil i to pred pol vure.

Fiskaljuš: Pak kaj vam je rekel?

Šostar: Rekel mi je: »Hodite k vragu!»

Fiskaljuš: Dobro, pak kaj ste vi na to učinili?

Šostar: »Došel sam k njim!«

Moje sanje.

U noći 12—13 okt. 1909.

(Dalje i konec.)

Privinem nju ksebi, sav blažostva pun Glavu mi na prsa nasloni.

Odneduk su glasi: Jel' srbernih štrun Jel, na gorestanje zvoni?

Reče mi: »Tu noć je, tam gor Večni Žar! Tam ne imamo noći ne tmine.

Golubček taj beli je Angel Čuvar Vodnik moj, v nadzvezdne Vinje.

Visoko nadzvezde bu najni polet, Do sad po Svemirskoj širini.

Sam blodila iz planeta na planet, Kak Izraelci po pušćini!

O da sam znala dobrovoljno trpet! Vse boli tvoji suznoj dolini.

Moj put bi bil raven, na glavni planet, V Nezmereni Nebes Visočini!

Svetlošču koj samih Nebesa Žari, Sva ksebi privlači i sili.

Planet neizmeren, u kom' drugi svi, Bi male drobtinice bili.

To ne telovni, to duhovni je svet, To dvorov je Rajskih predráža!

Korunom Stvarjanja Ovenčan planet, K Zvečanju duše prevaza.

Z Angeli okružen, popunjen je Ves, I »Hozana« ga imenuju.

Taj je planetarijum bliz' svetih Nebes! Gde Zvona iz Raja se čuju.

Od onud v Nebesa dospeti Ufam, Kroz božjega Sina zasluga.

Ali čekat bu onde; kak dugo? . . . To znam, Da čekat bu dugo, oј dugo!

A Ti mi potpri! se preživljajoč, Kaj god te na svetu zadene.

Gor' prosila budem, da najdes pomoć, Zase, za decu — mesto mene.«

To reče: I bliskoma zniknula je, Ostanem sam onde stojeći.

Na zadnji njen pogled, pa razmel sem vse Kaj još mi je hotela reći:

»Za Decu te prosim, imaj mi posluh Po noći kad truden počivaš!

Ti skrbi kroz dan da nestradaju kruh I da njim golotu zakrivaš.

Potpri! Počinka bu došo večer Trpljivnošću tvoga teljesa.

Bu rož' obrodilo iz kojih cimer, Duša si ponese v Nebesa.

Potpri! I voljno prenašaj svoj kriz, Pokrepila mo' te sanja.

A Juternice zvonit, da ne zaspíš, Zbudila te zora jutranja!

Umukne i znikne . . . A još nek mrmor, Od tretjoga groba na vuha.

Jasno razabirem; pa to je govor, Nekakšnog' drugoga duha:

»Priatelj, nesrećni! Ne drami mrtve, Tvoj glas nas u grobove dira,

Znas dobro da mrtvi nevrčaja se, Ne buni nam slatkoga Mira!

Na svetu imate trpljenja i kriz' Betege i razne nevolje.

Zamembo med svetom, Ti drugo dobiš, Ne Zaluj! Njoj prinase je boljje.

Pod menom pa škrtno, kak počil bi špor, Na pokrovu Rakine deske.

A beli golubček izletel je gor, Po Zraku med zvezde Nebeske!

Šlozil: K. M. zvonar na Rackanizli.

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplök — tüzésére, valamint finom, puha bőr és fehér teethééré és megóvására nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenperferd“ liliumtejes szappan. Vedjégye „Steckenperferd“ készíti Biermann et Co. czéggé Teichen a/E. — Kapható minden gyógyszertár, drogéria-illatszertár s minden ezszakmássa vágó üzletben. Darnbja 80 fillér. — Hasonlítképpen csodálatosan beváltik a Bergmann féle „Manera“ liliumtejes krém fehéř és finom néđ kezek megóvására, ennek tubusa 70 filléřért mindentűt kapható.

Csáktornyai fürdő

Patak-utca 9. szám alatt.

Modern kényelemmel berendezve és minden igényeknek megfelelő

❖ kádfürdők. ❖

Nyitva egész nap. :: Ügyes, gyakorolt masszírozó. ::

— Jegyek kaphatók: —

Nádasdi Nándor borbélyüzletében
Hirschsohn Testvérek divatruházában.
Mik Szilárd borbélyüzletében
Deutsch Salamon fűszerkereskedésében.
Strausz Sándor könyvkereskedésében
Hirschsohn Henrik fűszerkereskedésében
A pályaudvari tőzsdeben.

808 5-34

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

◆ A TULAJDONOSOK ◆

A legkiválóbb fajta nemesített Gyümölcsfák

kaphatók:

Hoffmann Ignác, Szeged
újszegedi faiskolájában.

Telefonszám 175. :: Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Védjegy: „Horgony”.

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

patika

egy régióknak bizonyított háziáser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényél, osztlál és meghűléseknel.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üvegek fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a **Pflüher** cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Árú üvegekben K-80, K.1.40 és K.2- és ügyazolván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

**Dr. Pflüher gyógyszerára az „Arany oroszlanhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5. neu.**

Mráz testvérek üvegkereskedésének helyiségében
április 1-én nyílik meg teljesen ujjonnan berendezve

Melczer Jakab

üvegnagykereskedés fiókja.

Nagy raktár: Üveg, porcellán és diszműárukban, vendéglői és kávéházi berendezésekben. Alkalmi és nászajándékokban. Épületüvegezés és modern képeretezés.

Mérsékelt árak, pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

SCHMIDT EDE • ZONGORATERME • CSÁKTORNAYA

Ajánlja elsőrendű minőségű zongoráit és harmoniumait modern kivitelben, jutányos áron

Zongorák . . . 500 kor.-tól feljebb
harmoniumok 150 „ „ „ „
czimbalom . . 100 „ „

Alábbi világhírű czégek raktára:
Bösendorfer, Ehrbar, Förster, Oeser, Schmiedt & Kunz, Lauberger & Gloss, Malivanek,
Dörr, Mannberg, Kotykiewicz Weidig, Petrof, Chmel, Memetschke, Koch & Korselt, Stügel

Igen olcsó átjátszott hangszerek folyton kaphatók
: Régieket átcsereél ujra :
Részletfizetés áremelés nélkül - Zongorakölcsönzés

Sparing. A. Koloman

Varaždin, Ferenc József-tér.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy a tavaszi- és nyári újdonságok legnagyobb része megérkezett. És pedig:

Ruhára való gyapjuszövetek, zefírek, grenadinok, kartonok, nyári ruhára való könnyű szövetek.

Tavaszi női- és leányfelöltők, selyemmel bélelt kész csipkeblousok ó koronán felüli árban, selyem blousok 7 K-tól kezdve nagy választékban kaphatók.

Férfi- és gyermekruhák, raglánok, rövid (Dendy) felöltők stb. az első bécsi gyárakból.

Nagy választék szőnyeg- és függönyökben stb.

Szolid kiszolgálás!

**Csak Animo
pezsgőt igyunk!**

**Kellemes üdítő ital!
Hazai gyártmány!**

Kiadó lakás!

A Zrinyi-téren, ÖZV. ZIEGLER LAJOSNÉ házában 4 szobából álló utcai lakás hozzávaló mel-lékhelyiségekkel együtt f. évi július 1-től kezdve kiadandó. Bővebbet ugyanott.

Árlejtési hirdetmény.

A veszpréme gyházmegyei hatóság 1912. évi március hó 7-én 1372. számú határozata foly-tán a **csácsbozsoki rk. elemi iskola építési munkálataira** 13667 kor. 73 fillér engedélyeztetvén, a fentemlített munkálat biztosítása céljából az 1912. évi **április hó 20-án d. e. II órájára** a csácsbozsoki hitközség előjárósága helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A fentemlített munkálatok az 1912. évben eszközendő munkaátadás napjától számított 8 nap alatt megkezdendők és a munkaátadás napjától számított 4 hónap alatt teljesen befejezendők. Csakis szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Felhivatlak tehát a versenyezni óhajtok, hogy a fenti munkálatok végrehajtásának elvállá-lására vonatkozó zárt ajánlatokat a kitűzött nap délelőtt 10 órájára az alulírott hivatalhoz annyival is inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatokhoz az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénznek letétbehe-lyezéséről kiállított letéti nyugta csatolandó. A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki műve-let és részletes feltételek a nevezett hitközségi előjáróság hivatalában a hivatalos órákban meg-tekintethők.

Ajánlattevők bánatpénzükkel az árlejtés napjától számított 30 napig kötelezettségben mar-radnak és bánatpénzük csakis a felsőbb hatóság döntése után fog visszautadni.

Azon pályázók, kik a szóban levő munkálat teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és képesítését okmányilag igazolni.

A munkálat elnyerője annak teljesítéséhez csakis oly anyagokat és berendezési tárgyakat építhet be, melyek a magyar szent korona országai területén állítottak elő és termeltetnek, a munká-lathoz pedig magyar honos erőket, iparosokat, munkavezetőket és munkásokat köteles alkalmaztatni.

A mennyiben építési anyagok és berendezési tárgyak Magyarország területén be nem sze-rezhetők, külföldről beszerzése csakis felsőbb hatóság adhat indokolt esetekben kivételes engedélyt. Azon ajánlattevők, kik alulírott községgel üzleti összekötetásban még nem voltak, tartoznak megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamarai bizonylattal igazolni, melyhez vállalatuk te-lepe tartozik.

Munkát elnyerő vállalkozó köteles a munkák tartosságáért a felülvizsgálat napjától számi-tott 1 évig jótállani és 5%-os bánatpénzét biztosítékképpen a hitközség pénztárába letenni.

Alulírott hitközségi előjáróság a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekin-tet nélkül szabadon választhat.

K-lt Csácsbozsok, 1912. évi március 25.

HITKÖZSÉG ELŐLJÁRÓSÁGA:

824 1-1

Wachtl József, iskolaszéki jegyző.

Högyészi Armand, iskolaszéki elnök.

ÉRTESÍTÉS! A Csáktornyai Takarékpénztár R.-T. Csáktornya a n. é. gazda-

közönség tudomására adja, miszerint sikerült, a **M. kir. Allamvasutak Gépgyára** kerületi képviselőjét elnyernie. Mindenféle **gazdasági gépek és eszközök** olcsó áron, **kényelmes lefizetés mellett** nála beszerezhetők, részben a **raktáron levő készletből**, melyet bármikor mindenki megtekinthet, vagy esetleg gyors **megrendelés útján!** Kérjük a n. é. gazdaközöniséget megrendeléseit hozzánk juttatni, az a tőlünk megszokott előzékenységgel lesz elintézve.

Ugyanez alkalommal felhívjuk a t. építendő közönség figyelmét „**ETERNIT**“ pala képviselőtünkre is. Ez a **modern építési tudomány által feltalált** s eddig **felülmulhatatlan fedőanyag** nálunk szinte **mérsékelt áron, kényelmes részletekben** szerezhető be. — **Óriási megtakarítás** a ma oly drága épületfában, minthogy az „**Eternit**“ pala a közönséges cserépszindely súlyának **negyedrészt** teszi csak ki. — Kérjük a nagyérdemű közönség szives megbízásait.

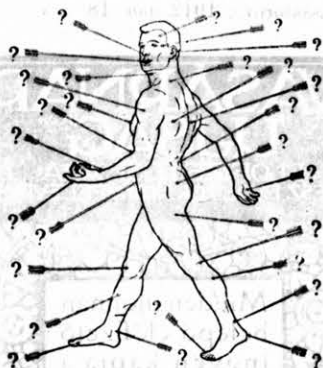
Csáktornyai Takarékpénztár Részvénytársaság.

Gabona árak. — Útana állta.

mmáza	l m.-cent.	kor.	fill.
Buza alsórendű	Pšenica	20 20	
Roza	Hrz	16 40	
Árpa	Ječmen	16 50	
Zab	Zob	16 60	
Kukoricza	Kurúza suha	19 00	
Fehér bab új	Grah beli	24 00	
Sárga bab	„ zúti	23 00	
Vegyes bab	„ zmesán	20 50	
Kendermag	Konopljeno seme	19 00	
Lenmag	Len	24 00	
Tökmag	Koščice	29 00	
Bükköny	Graluorka	15 00	

Vannak fájdalmai ?

Használjon Feller-féle Elsáfluidot és Feller-féle Elsáplulákat, melyek egyedül készítője Feller V. Jenő udvari gyógyszerész, Stubica, Centrale 124. szám (Zágrábmege).

- I. A Feller-féle Elsáfluid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengeséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít cizét, közhányót, ideggyengeséget, oldalszúrás, szagatlást, influenzát, fej-, fog- és derékfájást, zsabát, benuást, szemfájást, migránt, sok itt meg nem említtet betegségől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsáfluidot, rekesztég, nátha, mell- és torokfájás és légvonat vagy hűletől eredő bjok ellen is páratlan gyógyszerrel használják. Valódi csat úgy, ha minden üveg a „Feller» nevet viseli. 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bérmentve 5 korona.
- II. Továbbá tudomására óhajtluk adni, hogy az emberek ezrei gyomorbojok, görce, étvágytalanság, veseség, hányást ing-r, rosszullét, felbőgés, puffadás, dugulás, aranvere bántalmak és különböző emésztési zavark ellen kitartó és biztos sikerrel használják a Feller-féle hashajtó Robarbara-Elsáplulákat 6 doboz bérmentve 4 korona. Üvaktjunk azonban utánzatoktól és címeztlük minden rendelést gondosan

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica Centrale 124. sz. (Zágrábmege).

Az Erzsébettéren egy

há z

szabad kézből eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

5049/ú. 911. I. Árverési hirdetés.

A csáktornyai kir. járásbírósa közhirre teszi, hogy Dr. Hajós Ferencz csáktornyai ügyvéd által képviselt kiskoru Trop Mária /gyámja Trop Ferencz / gardenoveci lakos végrehajtónak Ladics András gyám által képviselt kiskoru Ladics Antal károlyszegi lakos végrehajtást szenvedett elleni 40 kor. 120 K 170 K és 150 K tőkek és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést az 1881. LX. tc. 144, 146 §§-ai alapján elrendelte. Ennek folytán végrehajtónak 40 K tőke, ennek 1908. évi március hó 4. napjától járó 5% kamatai 120 K tőkének 1909 márc. 4. től járó 5%, kamatai 170 K tőke ennek 1910 évi július hó 1/2 től járó 5%, kamatai 150 K tőke ennek 1911 évi október 4. től járó 5% kamatai, 32 K perit 56 K 60 f végrehajtás kérelmi, 13 K 40 l végrehajtás fogantatási 29 K árverés kérelmi és a még felmerülő költségekből álló követelés kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbírósa területéhez tartozó s a végrehajtást szenvedett kiskoru Ladics Antalnak a károlyszegi 8 sz. tkvben 19. 24/a hrz. sz. ingatlanbóli 1/4-ed részre 834 K az u. o. 125 sz. tkvben felvett legelő és erdő illetőségnek 1/4 ed része 7 K az u. o. 21 sz. tkvben 126 hrz. sz. ingatlanbóli 1/4 ed része 26 K az u. o. 70 sz. tkvben 65/b hrz. sz. ingatlanbóli 1/4 ed része 70 K az u. o. telekkönyv 117. 118/a hrz. sz. ingatlan 1/4 ed része 11 K 157/a hrz. sz. ingatlan 1/4 ed része 15 K az u.

o. 88 sz. tkvben 128/a hrz. sz. ingatlan 1/4 ed része 5 K az u. o. 85 sz. tkvben 91. 92. 102/4 hrz. sz. ingatlan 1/4 ed része 12 K az u. a. telekkönyvben 91. 92. 102/4 hrz. sz. ingatlan 1/4 ed része 25 K 96/2 hrz. sz. ingatlanbóli 1/4 ed része 10 K 112/e hrz. sz. ingatlanbóli 1/4 ed rész 1 K 160/1 hrz. sz. ingatlanbóli 1/4 ed rész 17 K 96/4 hrz. sz. ingatlanbóli 1/4 ed rész 5 K 127/a hrz. sz. ingatlanbóli 1/4 ed része 10 K 140 /3 hrzsz. ingatlanbóli 1/4 ed része 38 K 145/8 hrzsz. ingatlanbóli 1/4 ed része 2 K becsáron

1912. évi apr. hó 6-án délutóni 9 órakor

Károlyszeg község házánál Dr. Hajós Ferencz csáktornyai ügyvéd vagy helyettese közbenföltévelet megartandó nyilvános bírói árverésen eladati fog.

Csáktornya, 1912. júli. 1. szám 822

Butor

legjobb minőségben és a legolcsóbb árban

CSAK

Schwarz Lipótnál kapható Varazdon.

Pokućtva

u najbolji kakvoći i u najfalešoj ceni

SAMO PRI

Schwarz Lipotu se može dobiti u Varazdinu.

A Budapesti Hsztalos Ipartestület védnöksége alatt álló BUTORCSARNOK és hitelszövetkezet

az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja, 12 éve fennáll, felhívja a n. é. butorvászárító közönség figyelmét, a VIII., József-körút 28. (Békcsovis-utca sarok), valamint IV. ker. Ferenciek-tere 1. sz. (Királyi bérpalota) ujonnan átállított helyiségben rendezett

lakásberendezési kiállítás

megtekintésére, raklárunk, mely a legnagyobb az országban, a leggyyszerűbbtől a legfinomabb kivitelű, művészek által tervezett szakbizottság által felülvizsgált butorokból áll.

Teljes lakásberendezéseket művészi tervek szerint készítünk,

— minden darab jótállás mellett adatik el. —

Sümegei mész a legjobb!

Az építők közön-^{leg} yesszi tudomására hozzuk: hogy I. rendh. fával égetett, por és kőmentes, árízdek-^őta elismeret leg-^{jobb} minőségű

Sümegei mészünk

Kizárólagos árusítási jogát Munkács és Homorótszánta **APPEL GÉZA** tiszteletre kedő csáktornyai lakosra (a lakosai mel-^{lett}) ruháztuk, kinek ugy wagononként, mint kicsinyben, kerül eladásra miálal **hóni gyártmányunk**, mely minőség tekintetében a külföldi (stájer) mészét nagyon felülmúlja, azzal ár tekintetében is **versenyképes.**

Tisztelettel

Dunántúli mész- és tegőgyárak I. L. SÖMEG (Zala megye.)

Ugyanott tenyésztojások kaphatók.

Sümegei mész a legolcsóbb!

GÜTORI FÖLDES KELEMEN

aradi gyógyszerész által készített

MARGIT-CRÉME

legjobb a ckenécs mely 2-3 nap alatt hűtja, szépíti az arcot.

Margit-Crème egyedüli saer szappó, májfoltok, pattanások, hórtka (Mitesser) ráncok, kiütések stb. ellen.

Margit-Crème parálanl szer hórpattanások, wimmetrik, arc- és kéz vöröseség, napárróttás ellen.

Margit-Crème bántulatos hialása abban rejlik, hogy bőre kenve, ez rögtön felviszi és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy egy szappóval, vagy májfoltokkal foltolt arc 2-3 nap alatt fehérré lesz.

Margit-Crème teljesen ártalmatlan, nem szíroz, az arc nem lesz fényes, széri nappal is használható.

A Földes-féle Margit-Crème ára: nagy tégely 2 korona, kis tégely 1 korona.

Margit-puder fehér, rózsna vagy crème színben 1 kor. 30 fillér.

Margit-zsappan darabja 70 fillér. Csakis akkor valódi, ha minden doboz gutori FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész árad, felirattal és címrel van ellátva. Utánzatoktól óvakodjunk!

Hapható Csáktornyan: PETRO JENO gyógyszerésznél.

118 1-1

Iparos és kereskedő előfizetőink cégét e rovatban díjmentesen közöljük

Bádogos: Höbisch Manó (hasznáraktár) Csáktornya	Eredeti Singer varrógépek: Singer Co. Árpád-utca Csáktornya
Börkereskedő: Mayer Testvérek Csáktornya	Férfi ezabó: Ivácska Ignác Bedics Ferenc Csáktornya
Borbély és fodrász: Nádasi Nándor Mik Szilárd Csáktornya	Férfi- és nődivatárú: Zrínyi Viktor Csáktornya
Mézeskalácsos és viaszgyertyagyártó: Thanyi Mihály Damása	Fűszerkereskedés: Mavretcsák Béla (közén, laszen, magvak és a "Mütrágyat Értékcsítő-Szövetkezet" raklári Gráner Testvérek Csáktornya
Butoraktár: Horák Ödön (butor- és koporsóraktár) Csáktornya	Műz- és szövetkereskedés: Hécskó Miklós Csáktornya
Cipész: Masztnak József Csáktornya	Kávéháza: Pölcs Már Zrínyi kávéháza Csáktornya
Divatruház: László és Brodnyák Strádóvár	Deutscher Jenő Csáktornya Gerstmann Lipót Újthon Csáktornya

Könyv-, papir- és zeneműkereskedés, könyvnyomda, könyvkötészet: STRAUSS SÁNDOR Csáktornya

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1

118 1-1